

PROCES VERBAL

din data de 30 iunie 2022

privind soluționarea contestațiilor formulate la baremul probei scrise

a examenului de Licență din data de 27 iunie 2022

Au fost depuse contestații cu privire la următoarele subiecte:

- întrebarea nr. 1 G1, 3 G2, 10 G3, 1 G4 (2 contestații);
- întrebarea nr. 2 G1, 1 G2, 11 G3, 3 G4 (2 contestații);
- întrebarea nr. 3 G1, 4 G2, 8 G3, 6 G4 (7 contestații);
- întrebarea nr. 6 G1, 11 G2, 14 G3, 2 G4 (5 contestații);
- întrebarea nr. 12 G1, 6 G2, 1 G3, 11 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 14 G1, 2 G2, 7 G3, 10 G4 (5 contestații);
- întrebarea nr. 15 G1, 23 G2, 21 G3, 26 G4 (3 contestații);
- întrebarea nr. 16 G1, 16 G2, 15 G3, 22 G4 (4 contestații);
- întrebarea nr. 17 G1, 20 G2, 20 G3, 21 G4 (3 contestații);
- întrebarea nr. 18 G1, 25 G2, 19 G3, 25 G4 (3 contestații);
- întrebarea nr. 27 G1, 34 G2, 29 G3, 31 G4 (2 contestații);
- întrebarea nr. 29 G1, 35 G2, 35 G3, 28 G4 (3 contestații);
- întrebarea nr. 30 G1, 37 G2, 37 G3, 38 G4 (4 contestații);
- întrebarea nr. 31 G1, 28 G2, 38 G3, 35 G4 (2 contestații);
- întrebarea nr. 32 G1, 29 G2, 30 G3, 29 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 33 G1, 38 G2, 32 G3, 33 G4 (6 contestații);
- întrebarea nr. 38 G1, 32 G2, 34 G3, 30 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 40 G1, 48 G2, 42 G3, 43 G4 (5 contestații);
- întrebarea nr. 42 G1, 47 G2, 47 G3, 44 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 43 G1, 42 G2, 39 G3, 39 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 45 G1, 50 G2, 49 G3, 50 G4 (4 contestații);
- întrebarea nr. 46 G1, 45 G2, 40 G3, 48 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 47 G1, 43 G2, 45 G3, 45 G4 (2 contestații);

- întrebarea nr. 49 G1, 49 G2, 41 G3, 42 G4 (2 contestații);
- întrebarea nr. 54 G1, 63 G2, 58 G3, 67 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 59 G1, 52 G2, 63 G3, 61 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 65 G1, 59 G2, 66 G3, 55 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 66 G1, 65 G2, 67 G3, 52 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 67 G1, 60 G2, 64 G3, 64 G4 (2 contestații);
- întrebarea nr. 70 G1, 80 G2, 71 G3, 72 G4 (2 contestații);
- întrebarea nr. 72 G1, 79 G2, 70 G3, 76 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 73 G1, 74 G2, 84 G3, 79 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 74 G1, 71 G2, 74 G3, 84 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 77 G1, 76 G2, 75 G3, 82 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 79 G1, 70 G2, 77 G3, 78 G4 (3 contestații);
- întrebarea nr. 81 G1, 69 G2, 79 G3, 75 G4 (6 contestații);
- întrebarea nr. 83 G1, 72 G2, 73 G3, 69 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 88 G1, 95 G2, 93 G3, 89 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 91 G1, 89 G2, 89 G3, 94 G4 (7 contestații);
- întrebarea nr. 92 G1, 90 G2, 88 G3, 87 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 94 G1, 87 G2, 98 G3, 92 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 96 G1, 99 G2, 92 G3, 90 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 97 G1, 100 G2, 99 G3, 97 G4 (1 contestație);
- întrebarea nr. 100 G1, 88 G2, 100 G3, 86 G4 (3 contestații).

*

Analizând contestațiile depuse și motivările invocate în susținerea acestora, Comisia a hotărât următoarele:

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 1 G1, 3 G2, 10 G3, 1 G4 (2 contestații)**

Varianta de la pct. c) nu poate fi considerată drept corectă, după cum susține contestatorul, deoarece din formularea enunțului reiese că prin convenția părților s-ar putea stabili în ce situații operează repunerea în termenul de prescripție. Or, după cum de altfel chiar și contestatorul menționează, incidența motivelor temeinic justificate pentru ca repunerea în termen să opereze este dispusă doar de către instanță. Faptul că părților nu le este interzis să includă în convenția lor situații de repunere în termen nu este de natură să înlăture filtrul instanței, singura în măsură să decidă - deci să stabilească dacă acele situații sunt sau nu temeinic justificate.

Referitor la eroarea materială de la varianta indicată la lit. a) – lipsa acordului cu verbul *pot crea* nu este de natură să impiezeze înțelegerea sensului enunțului, după cum de altfel chiar contestatoarea menționează că este subînțeles.

Nu poate fi reținută propunerea contestatorului ca varianta de la punctul b) să fie considerată corectă, în detrimentul variantei de la lit.a), doar pentru motivul că enunțul este mai scurt, deci mai clar și concis. De altfel, varianta de la lit.a) exprimă modificarea adusă de noul C. civ., tocmai în ideea de a nuanța mai clar momentul declanșator al curgerii prescripției extinctive și de a curma astfel controversele ridicate în practică și în doctrină pe fondul lipsei unor repere precise în acest sens.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 2 G1, 1 G2, 11 G3, 3 G4 (2 contestații)**

Contestatoarea a indicat că ar fi corect și răspunsul de la lit. b), care specifică faptul că în cazul erorii, dreptul la acțiunea în anulare curge din ziua în care a fost descoperită, deoarece este un moment subiectiv. În realitate, formularea din art. 2529 C.civ. indică momentul descoperirii ca fiind determinant în cazul dolului, pe când în cazul erorii, termenul curge de la data când cel îndreptățit a cunoscut cauza anulării, sub rezerva de a se încadra în maximul legal de 18 luni de la data încheierii actului.

Astfel, momentul subiectiv este indicat corespunzător formei de viciere a consimțământului, care în cazul erorii nu implică descoperirea unui fapt exterior, nefiind cazul unei acțiuni provocate, ci conștientizarea falsei reprezentări datorate celui în cauză. Mai mult, acest moment subiectiv nu poate fi reținut de sine stătător drept reper, ci numai prin aplicarea limitei maxime stabilite de termenul legal obiectiv.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr nr. 3 G1, 4 G2, 8 G3, 6 G4 (7 contestații)**

Contestatorul confundă data începerii curgerii prescripției cu data reluării cursului acesteia. Astfel, între soți cursul prescripției este oprit pe timpul cât durează căsătoria și nu sunt separați în fapt. La data separării, aceasta se va relua de la data la care a început să curgă, anume de la data la care soțul creditor a cunoscut sau trebuia să cunoască nașterea dreptului său, după cum se menționează în varianta de la lit. a).

Eroarea materială strecurată prin tehnoredactarea cuvântului *sofi* cu un singur „i” nu este de natură să creeze confuzie, astfel că nu justifică anularea grilei.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 6 G1, 11 G2, 14 G3, 2 G4 (5 contestații)**

Nu poate fi reținută critica contestatorului, conform căreia varianta de la punctul c) să fie considerată incorectă pe motiv că ar exista excepții de la principiul neretroactivității legii civile noi. Situațiile la care face referire contestatorul reprezintă cazuri de ultraactivitate a legii vechi, care reprezintă excepții de la principiul aplicării imediate a legii civile noi. Prin urmare, argumentele aduse de contestator denotă confuzia pe care acesta o face în privința regulilor din materia dreptului tranzitoriu.

Invocarea legii interpretative drept un alt motiv de invalidare a variantei c) este de asemenea incorectă, deoarece aceasta reprezintă o excepție aparentă de la principiul neretroactivității - în fapt, legea interpretativă făcând corp comun cu legea interpretată, nu are un domeniu distinct de aplicare față de aceasta.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 12 G1, 6 G2, 1 G3, 11 G4 (1 contestație)**

Varianta indicată drept corectă este cea de la lit.a), întrucât conversiunea este o metodă de înlăturare a efectelor nulității, fără a deosebi după felul acesteia. Referirea din cuprinsul art. 1260 alin.(1) C.civ., la nulitatea absolută, nu este de natură să limiteze incidența conversiunii în materia nulității relative, pe principiul *a fortiori* - cu atât mai puternică rațiune.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 14 G1, 2 G2, 7 G3, 10 G4 (5 contestații)**

Varianta indicată drept corectă este cea de la lit. c), întrucât redă cuprinsul art. 2532 pct. 5 C. civ., care se referă la cazul de suspendare a prescripției în cazul ascunderii de către debitor a titlului constatator al creanței. Neincluderea termenului „deliberat” nu este de natură să creeze confuzie, în condițiile în care acțiunea ascunderii implică intenția, deci caracterul deliberat este subînțeles. Nu același lucru se poate susține în privința variantelor de la lit. a) și b), unde ipotezele nu descriu condițiile specifice în care să intervină suspendarea, după cum, de altfel, a sesizat și contestatorul.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 15 G1, 23 G2, 21 G3, 26 G4 (3 contestații)**

Pentru excluderea, ca fiind corect, a răspunsului de la varianta c), trebuie avut în vedere că redactarea lui **nu include excepția** la care face referire contestația, excepție ce se referă la mijloacele de apărare ce puteau fi invocate de către **debitorul inițial contra creditorului**. Textul răspunsului face referire la o afirmație pură și simplă, contrară regulii enunțate de art. 1612 C.civ. cu privire la apărările pe care debitorul inițial le avea contra creditorului.

Este de observat că textul variantei de la lit. b) are exact conținutul de la art. 1612 C.civ., ce vizează ipoteza în care debitorul obligației născute în urma novației este lipsit de posibilitatea de a se folosi de mijloacele de apărare pe care le avea împotriva debitorului inițial.

Mai exact, atât în răspunsul de la lit. b) din grilă, cât și în prima parte a articolului din cod, este vorba despre mijloacele pe care *debitorul din obligația născută din novație le avea împotriva debitorului inițial*.

Textul art. 1612 C.civ.: *Atunci când novația are loc prin schimbarea debitorului, noul debitor nu poate opune creditorului mijloacele de apărare pe care le avea împotriva debitorului inițial și nici cele pe care acesta din urmă le avea împotriva creditorului, cu excepția situației în care, în acest ultim caz, debitorul poate invoca nulitatea absolută a actului din care s-a născut obligația inițial.*

Invocarea lipsei semnelor de punctuație este o critică vagă, contestatorul nu menționează precis care anume ar fi semnul de punctuație a cărui lipsă să determine alterarea sensului frazei.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 16 G1, 16 G2, 15 G3, 22 G4 (4 contestații)**

Se dă, de către contestatori, o interpretare eronată a dispozițiilor alineatului (2) al art. 1205 C.civ.

1. Textul este cât se poate de clar, în sensul că pentru ipoteza în care *cauzele punerii sub interdicție existau și erau îndeobște cunoscute la momentul când actul a fost făcut, iar ulterior are loc punerea sub interdicție*, nu trebuie dovedită lipsa discernământului; fiind întrunite cerințele textului, este prezumată lipsa discernământului.

2. Textul legii este foarte bine construit, numai că trebuie observat, cu mare atenție, ce anume trebuie dovedit înaintea instanțelor judecătorești, pentru a opera prezumția:

- punerea ulterioară sub interdicție a contractantului;
- cauza punerii sub interdicție exista la momentul încheierii actului, și
- cauza punerii sub interdicție, la momentul încheierii actului, era îndeobște cunoscută (chestiune de fapt, pe care reclamantul trebuie să o dovedească, iar cum indica, cândva, Înalta Curte de Casație, constituie o chestiune suverană la aprecierea instanțelor de fond – prima instanță și instanța de apel -).

Textul nu indică, sub nici o formă, că pentru toate situațiile în care cauza punerii sub interdicție exista la momentul când actul a fost făcut, iar ulterior are loc punerea sub interdicție, ar opera prezumția și s-ar putea dispune anularea actului. Într-o astfel de ipoteză, rămâne sarcina dovezii lipsei discernământului, pentru a se putea obține anularea actului.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr 17 G1, 20 G2, 20 G3, 21 G4 (3 contestații)**

1. Răspunsul indicat drept corect în barem are deplin temei în dispozițiile art. 1391 alin. (2) C.civ.: *Instanța judecătorească va putea, de asemenea, să acorde despăgubiri ascendenților, descendenților, fraților, surorilor și soțului, pentru durerea încercată prin moartea victimei, precum și oricărei alte persoane care, la rândul ei, ar putea dovedi existența unui asemenea prejudiciu.*

2. Enunțul întrebării nu aduce în discuție, absolut deloc, împrejurarea că, până la accident, s-ar fi prestat întreținere în mod constant de către copil în favoarea soțului mamei, astfel că nu sunt întrunite condițiile de la art. 1390 alin. (2) C.civ.

3. Ipoteza finală a alineatului (2) din art. 1391 C.civ. nu condiționează dreptul la acordarea daunelor pentru repararea prejudiciului nepatrimonial de existența legăturii de rudenie.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 18 G1, 25 G2, 19 G3, 25 G4 (3 contestații)**

1. Răspunsul de la lit. c) vizează ipoteza în care durata uzufructului nu a fost prevăzută în convenția de constituire a dreptului real, dezmembrământ al dreptului de proprietate.

Dispoziția art. 708 alin. (3) C.civ. este fără echivoc: *Dacă nu s-a prevăzut durata uzufructului, se prezumă că este viager sau, după caz, că este constituit pe o durată de 30 de ani*

2. Pentru excluderea ca fiind corect a răspunsului de la lit. a), dispozițiile art. 704 alin. (2) nu lasă loc la nici o interpretare: *Uzufructul se poate constitui numai în favoarea unei persoane existente.*

Împrejurarea că beneficiar al constituirii uzufructului, pe baza unei dispoziții testamentare, ar putea fi un copil nenăscut la data deschiderii succesiunii testatorului, nu face a se considera că s-ar constitui uzufructul în favoarea unei persoane ce nu există; *constituirea dreptului de uzufruct având loc la data deschiderii succesiunii, dispoziția art. 36 C.civ., ce acordă capacitatea de folosință anticipată pentru infans conceptus, nu face altceva decât să considere ca fiind o persoană existentă, la momentul deschiderii succesiunii, pe copilul conceput și care, ulterior, se va naște viu.*

3. Pentru excluderea ca fiind corect a răspunsului de la lit. b), dispozițiile art. 708 alin. (4) C.civ. nu lasă loc la nici o interpretare: *Uzufructul constituit până la data la care o altă persoană va ajunge la o anumită vârstă durează până la acea dată, chiar dacă acea persoană ar muri înainte de împlinirea vârstei stabilite.*

Art. 746 alin. (2) C.civ. se referă la decesul beneficiarului dreptului de uzufruct, iar nu la decesul persoanei în raport de a cărei vârste împlinite va avea loc încetarea uzufructului.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 27 G1, 34 G2, 29 G3, 31 G4 (2 contestații)**

În conformitate cu art. 2.036 Cod civil: *Tot ceea ce mandatarul a făcut, în numele mandantului, înainte de a cunoaște sau de a fi putut cunoaște cauza de încetare a mandatului este socotit ca valabil făcut în executarea acestuia.* Varianta de la lit. a) este construită pe ipoteza contrară textului de lege și este, evident, greșită. Nu este nimic confuz în enunț: „În cazul în care mandatarul nu a cunoscut cauza de încetare a mandatului, atunci:”, iar răspunsul de la lit. b) valorifică efectele aparenței în drept, prin referirea la terții de bună credință, ipoteză care nu este prezentă în grila contestată.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 29 G1, 35 G2, 35 G3, 28 G4 (3 contestații)**

Afirmația de la varianta c) este una generală, care nu distinge în funcție de tipul de contract de întreținere – cu titlu gratuit sau oneros – prin urmare este falsă. Așa cum concluzionează și autorul contestației, în unele situații este adevărat, iar în altele nu. Prin urmare nu există o valoare de adevăr a regulii prezentate de varianta c).

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 30 G1, 37 G2, 37 G3, 38 G4 (4 contestații)**

Oferta de donație și acceptarea donației nu pot trimite decât la încheierea donației între absenți. Aceștia sunt și termenii utilizați de art. 1013 Cod civil. Contestatorul confundă consimțirea cu acceptarea. O donație între prezenți nu se acceptă, ci se încheie prin exprimarea consimțământului.

În legătură cu varianta a), reținem că donatorul poate fi absent fizic, dar reprezentat cu o procură autentică specială.

În legătură cu varianta c), reținem că donatarul poate refuza acceptarea donației ulterior primirii ofertei, tocmai de aceea varianta c) este greșită și nu corectă, astfel cum afirmă contestatorul omițând din textul variantei prezența negației.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 31 G1, 28 G2, 38 G3, 35 G4 (2 contestații)**

Dreptul de opțiune succesorală se exercită de către toți succesibilii, indiferent de rezultatul aplicării principiilor devoluțiunii legale a moștenirii. Art. 1.100 (1) C.civ.: *Cel chemat la moștenire în temeiul legii sau al voinței defunctului poate accepta moștenirea sau poate renunța la ea. (2) Prin succesibil se înțelege persoana care îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a putea moșteni, dar care nu și-a exercitat încă dreptul de opțiune succesorală* nu face nici o distincție în sensul clamat de contestator.

Termenul utilizat de varianta b) – „oricând”, nu este absolut, ci este gramatical determinat de conținutul care urmează după virgulă.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 32 G1, 29 G2, 30 G3, 29 G4 (1 contestație)**

Nu există o limitare legală a dispozițiilor „*mortis causa*” sub aspectul naturii acestora. Exprimarea legală „alte dispoziții” reținută de art. 1.035 C.civ. indică faptul că enumerarea acestui articol nu este una limitativă.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 33 G1, 38 G2, 32 G3, 33 G4 (6 contestații)**

Varianta de la lit. b) este greșită tocmai prin confuzia obiectului obligației cu obiectul contractului (art. 1.226 C.civ. – *Sub sancțiunea nulității absolute, el trebuie să fie determinat sau cel*

puțin determinabil și licit raportat la 1.225 Cod civil – Obiectul contractului trebuie să fie determinat și licit, sub sancțiunea nulității absolute.

Varianta de la lit. c) este corectă, fiindcă permite identificarea tipului de obiect juridic care este subiectul grilei – „obiectul derivat”.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 38 G1, 32 G2, 34 G3, 30 G4 (1 contestație)**

Grila este construită în jurul următoarei ipoteze legale, prevăzute de art. 1.658 alin. (1) C. civ.: *Dacă obiectul vânzării îl constituie un bun viitor, cumpărătorul dobândește proprietatea în momentul în care bunul s-a realizat.* Contestatorul ia în considerare alin. (2) al aceluiași articol, care reglementează ipoteza bunurilor de gen limitat, dar acestea nu sunt avute în vedere de grilă, aceasta prezentând doar situația bunurilor viitoare.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 40 G1, 48 G2, 42 G3, 43 G4 (5 contestații)**

Prin contestațiile formulate s-a afirmat că ar fi corecte și variantele a), respectiv c).

Varianta a) – „când ultima zi a unui termen care într-o zi nelucrătoare, termenul se prelungește până în prima zi lucrătoare ce urmează, numai dacă termenul se socotește pe zile” – este greșită, deoarece textul de lege aplicabil - art. 181 alin. (2) C. pr. civ. - nu face distincție între categoriile de termenele procedurale cu privire la prelungirea acestora, atunci când ultima zi cade într-o zi nelucrătoare. Prin urmare, efectul se produce indiferent de modalitatea în care se socotește termenul, nefiind unul specific termenelor calculate pe zile. Faptul că, din eroare, în text apare o eroare de redactare („care” în loc de „cade”) nu afectează raționamentul și nu poate conduce la concluzia că varianta ar fi corectă

Varianta c) – „când termenul se socotește pe luni, el se împlinește în ultima zi a lunii corespunzătoare” – este greșită, raportat la dispozițiile art. 181 alin. (1) pct. 3 C. pr. civ., deoarece nu în toate cazurile termenul socotit pe luni se împlinește în ultima zi a lunii corespunzătoare. Conform tezei I din textul de lege, regula este aceea că, dacă termenul se socotește pe luni, acesta se împlinește în ziua corespunzătoare din ultima lună; termenul se va împlini în ultima zi a ultimei luni numai dacă în luna respectivă nu există o zi corespunzătoare zilei în care a început să curgă, conform tezei a II-a a textului de lege sus-menționat.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 42 G1, 47 G2, 47 G3, 44 G4 (1 contestație)**

Prin contestație se susține că întrebarea face referire la materia căilor de atac și că, prin urmare, excedează tematica examenului.

În realitate, întrebarea vizează regimul juridic al hotărârilor pronunțate cu privire la incidente procedurale privitoare la competența instanței.

Astfel, varianta a) vizează regimul juridic al încheierii prin care se soluționează excepția de litispendență, fiind greșită, pentru că încheierea poate fi atacată odată cu fondul – art. 138 alin. (5) C. pr. civ.

Varianta b) se referă la situația reglementată de art. 132 alin. (4) C. pr. civ. – respingerea ca inadmisibilă a cererii de chemare în judecată deoarece este de competența unui organ fără activitate jurisdicțională – caz în care legea deschide calea de atac a recursului.

Varianta c) vizează regimul juridic al hotărârii de declinare a competenței, prevăzut de art. 132 alin. (3) C. pr. civ. – hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 43 G1, 42 G2, 39 G3, 39 G4 (1 contestație)**

Prin contestație se susține că ar fi corectă și varianta c) a întrebării.

Varianta c) – „soțul poate reprezenta soția în fața instanței judecătorești, fără a fi necesară o altă dovadă privind calitatea de reprezentant, numai dacă este licențiat în drept” – este greșită, deoarece art. 83 alin. (2) C. pr. civ. instituie o derogare de la regula prevăzută de alin. (1) numai în ceea ce privește întinderea drepturilor mandatarului neavocat, nu și cu privire la dovada calității de reprezentant. Indiferent de calitatea mandatarului, aceasta se va face în condițiile art. 85 alin. (1) și (2) C. pr. civ., respectiv prin înscris autentic ori prin declarație verbală dată de partea reprezentată în instanță și consemnată în încheierea de ședință. Prin urmare, soțul părții reprezentate, chiar licențiat în drept, trebuie să facă dovada calității de reprezentant, în condițiile art. 85 alin. (1) și (2) C. pr. civ., nefiind suficientă dovedirea calității de soț.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 45 G1, 50 G2, 49 G3, 50 G4 (4 contestații);**

Prin contestație se susține că ar fi corectă și varianta c) a întrebării.

Varianta c) – „autoritatea de lucru judecat a hotărârii privește atât dispozitivul, cât și toate considerentele acesteia și produce efecte de la momentul pronunțării hotărârii, fiind însă provizorie

dacă hotărârea poate fi atacată cu apel sau cu recurs” – este greșită, deoarece nu toate considerentele hotărârii judecătorești se bucură de autoritate de lucru judecat, ci doar considerentele decisive (cele pe care se sprijină dispozitivul) și cele decizorii (cele prin care se rezolvă o problemă litigioasă), conform art. 430 alin. (2) C. pr. civ.

Considerentele indiferente sau supraabundente, adică acelea care nu justifică soluția din dispozitiv și care ar putea lipsi din conținutul considerentelor, nu se bucură de autoritate de lucru judecat.

De asemenea, nu se bucură de autoritate de lucru judecat acele considerente care tranșează o chestiune litigioasă care ar fi trebuit să fie soluționată prin dispozitiv, însă, din cauza redactării defectuoase a hotărârii, este așezată în motivare, nu în dispozitiv, deoarece, în această situație, plasarea exclusiv în considerente a soluționării respective chestiuni ar contraveni dispozițiilor art. 429 C. pr. civ., care interzic instanței să revină asupra soluției după pronunțarea acesteia.

În formularea contestațiilor se face trimitere la lucrarea G. Boroș, M. Stancu, *Drept procesual civil*, Ediția a 5-a revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2020, pp. 699 – 700, însă citatul este trunchiat. De altfel, lucrarea citată face exact distincțiile menționate pe scurt mai sus.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 46 G1, 45 G2, 40 G3, 48 G4 (1 contestație)**

Prin contestație se susține că întrebarea face referire la soluțiile pronunțate de instanțele de apel și de recurs și că, prin urmare, excedează tematica examenului.

Întrebarea nu vizează soluțiile pronunțate în apel sau în recurs, ci regimul juridic al cererilor de îndreptare, lămurire și completare a hotărârii.

Astfel, varianta a) vizează cererea de completare a hotărârii, în cazul în care aceasta privește o hotărâre definitivă dată de o instanță de apel – art. 444 alin. (1) teza finală C. pr. civ.

Varianta b) se referă la înlăturarea dispozițiilor contradictorii – art. 443 alin. (1) C. pr. civ. și vizează faptul că respectivele contradicții trebuie să existe între soluțiile din dispozitiv, nu între dispozitiv și considerente.

Varianta c) vizează cerere de îndreptare a erorilor materiale, reglementată de art. 442 C. pr. civ.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 47 G143 G2, 45 G3, 45 G4 (2 contestații)**

Prin contestație se susține că întrebarea excedează tematica examenului.

Varianta a) se referă la regimul juridic al cererii de intervenție accesorie, aceasta putând fi formulată direct în fața instanței de recurs, potrivit art. 63 alin. (2) C. pr. civ.

Varianta b) se referă la regimul juridic al cererii de recuzare, aceasta fiind inadmisibilă, dacă este formulată împotriva aceluiași judecător cu privire la care a fost formulată anterior o altă cerere de recuzare, numai dacă privește același motiv de incompatibilitate, conform art. 47 alin. (3) C. pr. civ.

Varianta c) vizează regimul juridic al încheierii prin care se soluționează cererea de suspendare a judecării cauzei până la soluționarea cererii de strămutare, încheiere care, potrivit art. 143 alin. (2) C. pr. civ., nu este supusă niciunei căi de atac.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 49 G1, 49 G2, 41 G3, 42 G4 (2 contestații)**

Prin contestație se susține că varianta a) a întrebării nu ar fi corectă.

Varianta a) – „trebuie să cuprindă indicarea valorii bunului, după prețuirea reclamantului, precum și modul de calcul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu indicarea înscrisurilor corespunzătoare” – este corectă, deoarece nu se referă la criteriul de determinare a competenței materiale a instanței după valoare, ci la obligația reclamantului de indicare, în cuprinsul cererii de chemare în judecată, a valorii obiectului acesteia, după prețuirea sa, inclusiv modul de calcul și indicarea înscrisurilor corespunzătoare, conform art. 194 lit. c) C. pr. civ. Raportat la dispozițiile art. 196 alin. (1) C. pr. civ., precizarea tuturor elementelor referitoare la obiectul cererii constituie o cerință esențială, de validitate, a cererii de chemare în judecată, prevăzută de lege sub sancțiunea nulității exprese.

Problema competenței va fi analizată doar dacă cererea de chemare în judecată îndeplinește condițiile prevăzute de art. 194 C. pr. civ., în caz contrar fiind anulată în procedura de verificare și de regularizare a cererii; verificarea competenței va fi făcută abia ulterior, la primul termen la care părțile sunt legal citate și pot pune concluzii, potrivit art. 131 C. pr. civ.

În concluzie, obligația reclamantului de a indica elementele obligatorii ale cererii de chemare în judecată este independentă de stabilirea criteriilor de determinare a competenței, fiind evaluată de instanța sesizată, raportat la dispozițiile art. 194, 196 și 200 C. pr. civ. anterior verificării competenței.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 54 G1, 63 G2, 58 G3, 67 G4 (1 contestație)**

Contestatoarea a indicat că, în aprecierea sa, alături de varianta a) a grilei contestate (variantă indicată ca fiind corectă în baremul inițial afișat), ar mai fi corectă și varianta de la lit. c) a aceleiași grile, cu motivarea că: „potrivit art. 154 alin. (2) Cod penal, data săvârșirii infracțiunii continuate este aceea a săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni”.

Apreciem ca această contestație nu este întemeiată, motivul bazându-se tocmai pe lectura atentă a dispoziției legale invocată de contestatoare. Astfel, este de observat că textul normativ invocat (art. 154 alin. 2 C.pen.) implică mai multe sintagme întrebuițate de legiuitor, diferite prin raportare la:

- infracțiunea continuă (legat de care se are în vedere data *încetării acțiunii sau inacțiunii* – această formulare, la singular, implică existența unei singure acțiuni sau inacțiuni, fiind vorba de o formă de unitate infracțională naturală; această sintagmă este utilizată în grila analizată, la varianta finală, prin urmare, devine evident de ce aceasta nu este corectă: se referă la alt tip de infracțiune, cea continuă, decât aceea avută în vedere în ipoteză – cea continuată);
- infracțiunea continuată (legat de care se are în vedere data *ultimei acțiuni sau inacțiuni* – această formulare, la plural, implică existența mai multor acțiuni sau inacțiuni, fiind vorba de o formă de unitate infracțională legală; această sintagmă nu este utilizată în varianta finală a grilei, pentru ca această să fie corectă);
- infracțiunea de obicei (legat de care se are în vedere data *ultimului act* – această formulare, la plural, dar diferită de cea utilizată în cazul infracțiunii continuate, implică existența unei pluralități de acte lipsite de relevanță penală proprie, fiind vorba tot de o formă de unitate infracțională legală).

Așadar, o lectură atentă a textului legal în cauză probează că doar varianta de la litera a) a grilei analizate, nu și varianta de la lit. c), este corectă; contestatoare nu diferențiază (în mod eronat) între referirea la *încetarea acțiunii sau inacțiunii (singulare)* și referirea la *ultima acțiune sau inacțiunii (din mai multe existente)*, ceea ce este esențial pentru ipoteza aflată aici în discuție!

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 59 G1, 52 G2, 63 G3, 61 G4 (1 contestație)**

Contestatoarea a indicat doar că: „Consider că răspunsul b) este de asemenea corect”.

Apreciem ca aceasta nu reprezintă o motivare veritabilă a contestației depuse, or, potrivit regulilor de formulare a contestațiilor, postate pe site-ul Facultății, s-a stipulat că: „*Contestațiile vor fi motivate (...), în caz contrar nefiind luate în considerare*”.

Subsecvent, este de observat că varianta pe care contestatoarele o consideră a fi corectă este următoarea: „Sub aspectul naturii juridice: ... b) grațierea antecondamnatorie este o cauză generală de înlăturare a răspunderii penale”. În mod evident varianta este incorectă, din moment ce, spre deosebire de clemența manifestată prin amnistie, grațierea reprezintă o cauză de înlăturare sau modificare a executării pedepsei, iar nu o cauză de înlăturare a răspunderii penale (a se vedea art. 160 alin. 1 C. pen. comparativ cu art. 152 alin. 1 C. pen.).

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 65 G1, 59 G2, 66 G3, 55 G4 (1 contestație)**

Contestatorul a indicat că apreciază a fi corectă varianta c) a grilei analizate, fără a preciza ce poziție are față de varianta b) (indicată în baremul inițial afișat ca fiind varianta corectă), dacă o apreciază a fi sau nu corectă. În motivare, contestatorul a indicat un pasaj dintr-o lucrare din doctrină, recomandată în bibliografie, potrivit căreia „conform art. 51 alin. (1) Cod penal «participantul la acțiune nu se pedepsește dacă, înainte de descoperirea faptei, denunță săvârșirea infracțiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată, sau dacă împiedică el însuși consumarea infracțiunii»”.

Este de observat că această motivare ignoră deosebirea dintre instituțiile reglementate de art. 34 C. pen. (desistarea și împiedicarea producerii rezultatului – cauze de nepedepsire a tentativei operante pentru autor) și art. 51 C. pen. (împiedicarea săvârșirii infracțiunii – cauză de nepedepsire a tentativei, operantă pentru participant: coautor, instigator, complice). Fragmentul citat din literatura de specialitate nu schimbă cu nimic situația, dimpotrivă, o evidențiază, nefolosind termenii „desistare” sau „împiedicarea producerii rezultatului” (identificați în varianta c) a grilei contestate, care este, prin urmare, din acest motiv, greșită), ci (în mod corect) sintagmele „participantul (...) nu se pedepsește dacă (...) denunță săvârșirea infracțiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată”, respectiv „împiedică el însuși consumarea infracțiunii”. Inutil de precizat că aceste sintagme / noțiuni (*desistare, împiedicarea producerii rezultatului – pe de o parte, respectiv împiedicarea săvârșirii infracțiunii, împiedicarea consumării infracțiunii – pe de altă parte*) NU trebuie a fi confundate, în lumina diferențelor existente între art. 34 și art. 51 C. pen. (dincolo de natura lor juridică identică, de cauze generale și personale de nepedepsire / impunitate, operante în materia tentativei, fiind de observat

deosebiri de formulare și de subiect activ față de care sunt incidente insitutiile în cauză: autorul – art. 34 C.pen.; participanții – art. 51 C. pen.).

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 66 G1, 65 G2, 67 G3, 52 G4 (1 contestație)**

Contestatoarea a indicat că apreciază a fi corectă și varianta c) a grilei analizate, alături de varianta b) (indicată în baremul inițial afișat ca fiind varianta corectă). În motivare, contestatoarea a indicat că „(...) desistarea (reglementată de art. 34 noul Cod penal) reprezintă o cauză generală de nepedepsire a tentativei. Totodată, conform art. 51 alin. (1) noul Cod penal, participantul nu se pedepsește dacă, înainte de descoperirea faptei, denunță săvârșirea infracțiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată sau dacă împiedică el însuși consumarea infracțiunii. Această cauză de nepedepsire are caracter personal și nu se răsfrânge asupra celorlalți”.

Este de observat că această motivare ignoră deosebirea dintre insitutiile reglementate de art. 34 C. pen. (desistarea și împiedicarea producerii rezultatului – cauze de nepedepsire a tentativei operante pentru autor) și art. 51 C.pen. (împiedicarea săvârșirii infracțiunii – cauză de nepedepsire a tentativei, operantă pentru participant: coautor, instigator, complice). Contestatoarea nu așează corect accentul pe motivul pentru care varianta finală a grilei analizate (cea pe care o consideră, eronat, a fi deasemenea corectă) este greșită: problema nu constă în afirmarea caracterului personal al cauzei de nepedepsire de care poate beneficia participantul, ci la calificarea acesteia drept „desistare”. Or, tocmai, după cum se indică în chiar motivarea contestației, desistarea (cauză de nepedepsire a tentativei incidentă doar pentru autorul acesteia) este reglementată (alături de împiedicarea producerii rezultatului) de art. 34 C.pen., iar nu de art. 51 C. pen., unde se prevede pentru participant (coautor, instigator sau complice) o cauză personală specifică de nepedepsire / impunitate a tentativei, denumită însă „împiedicarea săvârșirii infracțiunii”. Afirmatia de la lit. c) a grilei contestate cuprinde referirea (incorectă) la „desistarea participantului”, cu alte cuvinte, la pretinsa incidență față de un participant a insitutiei desistării, de la art. 34 C.pen., ceea ce este fals, tocmai pentru că participantului îi poate profita nepedepsirea în caz de tentativă, dar pe motivul incidenței insitutiei reglemenatată în art. 51 C.pen.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 67 G1, 60 G2, 64 G3, 64 G4 (2 contestații)**

Contestatoarele au indicat (amândouă) că nu apreciază a fi corectă varianta a) a grilei analizate (indicată în baremul inițial afișat ca fiind varianta corectă), pe motiv că „(...) aceasta se poziționează / este în contradicție cu art. 67 alin. (1) Cod penal”.

Comisia de contestații reține că varianta de la litera a) a grilei contestate are următoarea formulare: „În jurisprudența națională obligatorie s-a statuat că: a) aplicarea pedepsei accesorii constând în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și d)-o) din Codul penal nu este posibilă în cazul dispunerii unei soluții de condamnare la pedeapsa amenzii”. Raportat la acest text, este de observat că subiectul viza o soluție din jurisprudența națională obligatorie (însemnând decizii obligatorii pronunțate fie de către Curtea Constituțională a României, fie de către Înalta Curte de Casație și Justiție – ca recursuri în interesul legii sau hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept), iar nu consacrată printr-un text legal.

În al doilea rând, este de reținut că în timp ce subiectul / varianta contestată se referă la pedeapsa accesorie (reglementată în art. 65 C. pen.), motivarea invocată de ambele contestatoare se referă la dispoziții în materia altei categorii de sancțiuni de drept penal, anume pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi (reglementată, printre altele, la art. 67 C. pen., invocat de contestatoare). Prin urmare, nu se poate deduce din prevederile cuprinse în art. 67 C. pen., referitor la pedeapsa complementară indicată, o contrarietate față de pedeapsa accesorie, avută în vedere de varianta de grilă contestată.

În al treilea rând, este de reținut că prin decizia nr. 29/2019, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a decis (obligatoriu pentru viitor) că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 65 alin. (3) din Codul penal, stabilește că: *aplicarea pedepselor accesorii constând în interzicerea drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și d) -o) din Codul penal, a căror exercitare a fost interzisă de instanță ca pedeapsă complementară, nu este posibilă în cazul dispunerii unei soluții de condamnare la pedeapsa amenzii*” (s.n.), ceea ce reprezintă exact formularea variantei contestate aici analizate.

În lumina tuturor aspectelor astfel indicate, reiese cu deplină claritate că varianta contestată a grilei în cauză este într-adevăr cea corectă, contestațiile fiind complet neîntemeiate din multiple puncte de vedere.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 70 G1, 80 G2, 71 G3, 72 G4 (2 contestații)**

Contestatorii au susținut că este corectă și varianta de răspuns indicată la lit. a) a grilei contestate, făcând trimitere la următoarele lucrări de specialitate: „Drept penal. Partea specială”, Ediția 6, autor M. Udriou, Editura C.H. Beck și „Sinteze drept penal. Partea specială”, autor M. Udriou, Editura C.H. Beck, fără a aduce alte argumente. Unul dintre cei doi contestatori a afirmat că „întrebarea este ambiguă și lasă loc interpretării”.

Comisia de contestații reține că enunțul întrebării contestate este unul lipsit de echivoc, nefiind susceptibil de a primi înțelesuri diferite.

Potrivit normei de incriminare prevăzută la art. 255 alin. (1) Cod penal, infracțiunea de distrugerea din culpă constă în *„Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparține făptuitorului (...)”*. Rezultă din definiția legală că distrugerea din culpă are ca obiect material un bun care, în lipsa unei limitări din partea legiuitorului, poate fi mobil sau imobil, bun care poate să aparțină fie altuia, fie chiar făptuitorului/subiectului activ, astfel că definiția infracțiunii confirmă corectitudinea variantei de răspuns de la litera b).

Varianta înscrisă la lit. a) – numai un bun mobil sau imobil aparținând altuia – nu este corectă, întrucât prin utilizarea termenului *„numai”* este înlăturată posibilitatea ca obiect material al infracțiunii de distrugerea din culpă să poată fi și un bun care aparține făptuitorului, limitând obiectul material la bunul care aparține unei alte persoane decât făptuitorul.

Indicarea unui pasaj dintr-o lucrare de specialitate (dincolo de faptul că respectiva lucrare nu face parte din bibliografia direct recomandată pentru examenul de licență), nu este în măsura să înlăture ceea ce se prevede în termeni expresi în norma de incriminare de la art. 255 alin. (1) Cod penal. Însă, comisia ține să arate că autorul citat de cei doi contestatori nu a exprimat opinia în sensul că numai bunul aparținând altuia formează obiect material al distrugerii din culpă, ci, atunci când analizează subiectul activ al infracțiunii, arată că această calitate o poate avea și proprietarul bunului, afirmând astfel că obiect material pot fi și bunurile aparținând/aflate în proprietatea făptuitorului.

Prin urmare, raportat la motivele sus redate, **contestațiile se resping !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 72 G1, 79 G2, 70 G3, 76 G4 (1 contestație)**

Contestatorul a arătat că, în opinia sa, răspunsul corect al grilei contestate este cel prevăzut de varianta de la lit. b), iar nu cel prevăzut de varianta de la lit. a) (variantă indicată ca fiind

corectă în baremul inițial afișat), cu motivarea că elementul material al laturii obiective a infracțiunii de ultraj contra bunelor moravuri s-ar putea realiza și prin omisiune, sens în care contestatorul a indicat, cu titlu de exemplu „neglijența făptuitorului de a se îmbrăca atunci când iese în public din casa ori zona de plajă pentru nudiști”.

Comisia de contestații constată că, dintre cele trei variante de răspuns ale întrebării contestate, varianta de la lit. a) este singura corectă. În acest sens, în literatura de specialitate, în mod unanim se susține că infracțiunea de ultraj contra bunelor moravuri este o infracțiune *comisivă*, cu conținut alternativ.

Situația factuală expusă de contestator în argumentarea afirmației că și varianta de la litera b) este corectă presupune, din perspectiva poziție psihice a făptuitorului, „neglijență” - așa cum chiar contestatorul o numește, ceea ce înseamnă că fapta descrisă de contestator s-ar comite, din punct de vedere subiectiv, din culpă, situația în care ea nu constituie infracțiunea prevăzută la art. 375 Cod penal, care se săvârșește doar cu intenție – directă și indirectă (potrivit dispoziției din art. 16 alin. 6 C.pen.). În plus, în exemplul propus, contestatorul specifică faptul că făptuitorul „iese în public din casă”, neîmbrăcat, ceea ce constituie o acțiune / activitate comisivă: a ieși!

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 73 G1, 74 G2, 84 G3, 79 G4 (1 contestație)**

Contestatoarea a indicat că apreciază a fi corectă și varianta b) a grilei contestate, alături de varianta c) (indicată în baremul inițial afișat ca fiind varianta corectă). În motivarea contestației formulate, contestatoarea a arătat că, în opinia sa, „ajutorul dat unui făptuitor nu poate fi de ordin moral”, sens în care a indicat lucrarea „Drept penal. Partea specială II”, editura C.H.Beck, 2018, autori C. Rotaru, A.-R. Trandafir, V. Cioclei, indicând că la pagina nr. 74 a acestei lucrări se precizează că ajutorul poate fi material și intelectual (de exemplu, alcătuirea unui plan, oferirea unor sfaturi pentru a se sustrage).

Comisia de contestații arată că, în mod unanim, în literatura juridică se susține, în cazul infracțiunii de favorizarea făptuitorului, că ajutorul dat făptuitorului poate fi atât material, cât și moral. Împrejurarea că unii autori (cel citat de contestatoare) utilizează termenul „intelectual” pentru a denumi un ajutor moral nu înseamnă că aceștia susțin opinia potrivit căreia elementul material al infracțiunii constă doar într-un ajutor material. De altfel, exemplele de ajutor intelectual pe care chiar contestatoarea le indică în cuprinsul cererii de contestație nu reprezintă ajutor material, ci un evident ajutor moral.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 74 G1, 71 G2, 74 G3, 84 G4 (1 contestație)**

Contestatoarea a susținut că, în aprecierea sa, alături de varianta b) a grilei contestate (variantă indicată ca fiind corectă în baremul inițial afișat), ar mai fi corectă și varianta de la lit. c) a aceleiași grile, cu motivarea că: „potrivit art. 290 alin. (3) Cod penal, infracțiunea de dare de mită nu poate fi reținută atunci când mituitorul denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta”.

Comisia de contestații observă eroarea în care se găsește contestatoarea, care face confuzie între cauza de neimputabilitate specială prevăzută la art. 290 alin. (2) Cod penal, cauză la care face trimitere enunțul întrebării contestate, și cauza de nepedepsire înscrisă la alineatul (3) al aceluiași articol (290 Cod penal). Or, potrivit cauzei de neimputabilitate specială prevăzută la art. 290 alin. (2) Cod penal, fapta de dare de mită nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita. Dispoziția anterior menționată nu trebuie a fi confundată cu cauza de nepedepsire pe care legiuitorul o prevede la art. 290 alin. (3) Cod penal, situație în care fapta de dare de mită constituie infracțiune, doar că autorul nu se pedepsește.

Prin urmare, în considerarea motivelor arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 77 G1, 76 G2, 75 G3, 82 G4 (1 contestație)**

Contestatorul a arătat că nu apreciază a fi corectă varianta b) a grilei contestate (indicată în baremul inițial afișat ca fiind varianta corectă), susținând că, pentru a putea fi reținută, această variantă ar fi trebuit să aibă o altă formulare, respectiv aceea de: „subiect activ poate fi doar un minor”, întrucât atunci când fapta este săvârșită de un major se vor reține dispozițiile art. 220 alin. (4) lit. e) Cod penal, care stipulează ca variantă agravanta situația în care „făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani”.

Comisia de contestații nu poate primi argumentele invocate de contestator, întrucât enunțul întrebării contestate se referă în mod explicit și este limitat doar la varianta tip a infracțiunii de act sexual cu un minor [art. 220 alin. (1) Cod penal]. Or, subiect activ al infracțiunii de act sexual cu un minor, varianta tip, poate fi atât un minor, cât și un major. Împrejurarea că în ipoteza în care subiect activ este o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani, în sarcina acesteia se va reține și elementul circumstanțial agravant prevăzut la alineatul (4) lit. e) a art. 220 Cod penal, nu infirmă teza cum că subiectul activ al variantei tip a infracțiunii de act sexual cu un minor poate fi și un major. Elementul circumstanțial agravant de la art. (4) lit.e) a art. 220 Cod penal nu are o existență

independenta și nu poate fi reținut în mod singular ca încadrare în drept a faptei autorului, ci rolul său este de a agrava sancționarea făptuitorului major pentru infracțiunea comisă.

Prin urmare, pentru argumentele redate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 79 G1, 70 G2, 77 G3, 78 G4 (2 contestații)**

În susținerea contestației formulate, unul dintre cei doi contestatori a indicat că, în opinia sa, nu este corectă varianta a) a grilei analizate (indicată în baremul inițial afișat ca fiind varianta corectă), susținând că „(...)pentru a fi în prezența infracțiunii de gestiune frauduloasă este imperios necesar ca subiectul activ să aibă în administrare un patrimoniu, iar nu un bun determinat, deoarece în acest din urmă caz este incidentă o infracțiune distinctă, respectiv abuzul de încredere, incriminat de dispozițiile art. 238 alin. (1) Cod penal.”

Cât privește cea de-a doua contestație formulată, contestatorul a criticat referirea numerică la art. 242 alin. (1) Cod penal, susținând că, în opinia sa, „cerința de a individualiza o infracțiune după numărul și alineatul articolului nu poate fi impusă”.

Comisia de contestații observă că enunțul întrebării contestate utilizează, alături de indicarea numărului de articol și de alineat din Codul penal care incriminează fapta de gestiune frauduloasă, varianta tip, și denumirea marginală a acestei infracțiuni, situație în care candidații nu au fost puși în situația să identifice infracțiunea la care se face referire exclusiv în baza numărul de articol din Codul penal.

În cazul infracțiunii de gestiune frauduloasă, obiectul material constă, de regulă, într-o universalitate de bunuri, însă nu este exclusă și situația ca un singur bun să reprezinte obiectul material al infracțiunii. Modul în care este formulată varianta (corectă) de la lit.a) a întrebării contestate acoperă ambele situații, anume: atât situația în care obiectul material este reprezentat de un bun, cât și situația în care o universalitate de bunuri constituie obiect material, situație în care nu se pune problema ca identificarea variantei de răspuns corecte să se facă în raport de unicitatea sau pluralitatea de bunuri.

Prin urmare, pentru motivele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 81 G1, 69 G2, 79 G3, 75 G4 (6 contestații)**

Doi dintre cei șase contestatori au indicat că, în opinia lor, răspunsul corect al grilei contestate este cel prevăzut de varianta de la lit. a), iar nu cel prevăzut de varianta de la lit. b) (variantă indicată ca fiind corectă în baremul inițial afișat), cu motivarea că „(...) acțiunea de

smulgere este furt întrucât victima este luată prin surprindere, neopunând vreo rezistență și neafectând integritatea corporală sau libertatea persoanei.”

Într-o opinie similară, un alt contestator a afirmat că „reținerea variantei de la lit. b) ca fiind cea corectă ar presupune o dublă calificare a actelor de înjunghiere (...), prima dată ca omor calificat comis în formă agravată (...) și, a doua oară, drept violențe (...) ce intră în compunerea elementului material al infracțiunii de tâlhărie”.

Un alt contestator a susținut că, în opinia sa, răspunsul corect al grilei contestate este cel prevăzut de varianta de la lit. c), iar nu cel prevăzut de varianta de la lit. b) (variantă indicată ca fiind corectă în baremul inițial afișat), cu motivarea că „(...) se folosește termenul de lovire, iar nu de înjunghiere sau tăiere (...) de unde se înțelege că moartea a survenit ca urmare a unei intenții depășite”.

Alte două contestatoare au indicat că, în opinia lor, s-ar fi impus să se rețină un concurs infracțional, compus dintr-o infracțiune de „omor calificat” și o infracțiune de „tâlhărie calificată”, iar nu infracțiunea de „tâlhărie” în forma de bază, cu motivarea că „(...) făptuitorul a folosit un cuțit pentru a înjunghia victima, cuțit care, potrivit art. 179 alin. (2) Cod penal este asimilat unei arme”.

Comisia de contestații constată că enunțul întrebării contestate prezintă două activități infracționale distincte și succesive, respectiv: prima activitate constă în acțiunea de smulgere a poșetei persoanei vătămate, activitate care se circumscrie conținutului juridic al unei infracțiuni de tâlhărie, în modalitatea sustragerii unui bun prin întrebuițarea de violențe fizice, întrucât actul „smulgerii” presupune utilizarea forței fizice de către făptuitor; iar cea de a doua activitate, care are loc după consumarea tâlhăriei, constă în lovirea victimei, de două ori, cu cuțitul, în zona toracică, activitate care prin raportare la obiectul folosit, numărul și intensitatea loviturilor, zona corpului vizată și conduita făptuitorului de imediat după înjunghiere, se circumscrie infracțiunii de omor, făptuitorul acționând cu intenția de a suprima viața victimei. Astfel, infracțiunea de tâlhărie îmbracă forma simplă, întrucât cuțitul este utilizat la săvârșirea omorului și nu la săvârșirea tâlhăriei, iar omorul este comis după consumarea tâlhăriei, în scopul de a ascunde săvârșirea acestei din urmă infracțiuni.

Prin urmare, pentru argumentele dezvoltate, **contestațiile se resping!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 83 G1, 72 G2, 73 G3, 69 G4 (1 contestație)**

Contestatorul a indicat că apreciază a fi corectă și varianta a) a grilei analizate, alături de varianta b) (indicată în baremul inițial afișat ca fiind varianta corectă), făcând trimitere la lucrarea

„Sinteze de Drept penal. Partea specială”, autor M.Udroiu, Editura C.H.Beck, pag. 299, fără a aduce argumente suplimentare.

Comisia de contestații nu poate primi argumentul contestatorului, întrucât nu există identitate între expresia „comiterea infracțiunii de violarea sediului profesional pe timpul nopții” și expresia „comiterea infracțiunii de violarea sediului profesional pe timpul nopții, numai dacă făptuitorul a profitat de condițiile prielnice oferite de noapte”. Incidența elementului circumstanțial agravant prevăzut la art. 225 alin. (2) Cod penal, constând în săvârșirea faptei pe timpul nopții, nu este condiționată de nicio altă cerință suplimentară, fiind suficient să se constate că fapta a fost săvârșită pe timp de noapte, indiferent dacă făptuitorul a profitat sau nu de contextul specific nopții.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge!**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 88 G1, 95 G2, 93 G3, 89 G4 (1 contestație)**

Contestatoarea a apreciat că varianta c) (indicată drept incorectă în baremul inițial afișat) „conține o greșeală gramaticală” (mai precis „lipsește cuvântul «ca» înainte de «urmare a excluderii probelor»”); nu s-au făcut aprecieri pe fond, legat de urmarea acestei pretinse inconsecvențe, anume dacă se apreciază că astfel varianta respectivă ar deveni adevărată, sau dacă acest aspect ar avea vreo influență asupra valorii de adevăr a variantei indicate în baremul afișat drept corectă, anume cea de la lit. b).

Comisia de contestații observă că formularea “urmare a excluderii” (lipsa particulei *ca* *urmare..*), în contextul respectiv, nu a schimbat cu nimic înțelesul textului și capacitatea studentului de a înțelege cerința acestuia și nu a modificat cu nimic valoarea de adevăr a afirmației respective (lit. c), care este incorectă, nici a variantei de la lit. b), care este corectă, astfel cum s-a indicat în baremul inițial afișat.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 91 G1, 89 G2, 89 G3, 94 G4 (7 contestații)**

Majoritatea contestațiilor formulate (6 din 7) au invocat că grila în cauză nu ar avea nicio variantă corectă, considerând că varianta de la lit. a), indicată în baremul inițial afișat drept corectă, ar fi, în realitate, eronată.

Comisia de contestații reține că la subiectul analizat, varianta contestată este următoarea: „Cu ocazia soluționării acțiunii penale în primă instanță: a) instanța se va pronunța prin sentință

ce trebuie să fie redactată la momentul pronunțării”. Majoritatea candidaților care au pretins în contestațiile formulate că această afirmație nu ar fi corectă au invocat dispozițiile cuprinse în art. 406 alin. 1 C. proc. pen., considerând că aceste dispoziții prevăd că „hotărârea se redactează în cel mult 30 de zile de la pronunțare”, iar nu „la momentul pronunțării, cum e specificat în varianta de răspuns a)”. Într-o contestație s-a mai invocat, în motivare, o decizie a Curții Constituționale a României, iar un contestatar a făcut referire și la lucrări din doctrină (indicate generic: autor, titlu, dar nu complet: an de apariție, editură, pagină), în timp ce un alt contestatar a indicat o lucrare din doctrină cu citare completă, aceasta fiind din anul 2020.

Comisia de contestații observă că formularea actuală a dispoziției legale din art. 406 alin. 1 C. proc. pen. (text modificat prin Legea nr. 130/2021 – ulterioară deciziei CCR nr. 223/2021) este următoarea: „Hotărârea trebuie să fie redactată la momentul pronunțării în cazurile în care se pronunță una dintre soluțiile prevăzute la art. 396 și 397”. Prin urmare, acești contestatori s-au raportat la o versiune legislativă a Codului de procedură penală depășită, care nu mai este în vigoare de peste 1 an! În plus, este de observat și că formularea textului este clară, presupusa formulare ambiguă a variantei stabilite ca fiind corectă potrivit baremului (invocată de un candidat) nu există în realitate, textul acestei variante fiind corelat cu dispozițiile art. 406 alin. (1) C.proc.pen., folosind aceiași termeni ca textul de lege. În ceea ce privește referirea la decizia CCR invocată, aceasta este irelevantă în context: s-a ignorat faptul că, urmare a excepției de neconstituționalitate astfel admise, legiuitorul a intervenit și a modificat textul de lege. Lucrările din doctrină indicate sunt și ele anterioare acestei modificări și – prin urmare – invocarea soluțiilor cuprinse în ele, în motivarea contestațiilor, este, de asemenea, eronată.

Separat, o candidată a contestat această grilă pe motiv că ar fi corectă și varianta de la lit. a), dar și varianta de la lit. b) (anume: „Cu ocazia soluționării acțiunii penale în primă instanță: ... b) instanța poate dispune o soluție de condamnare cu amânarea aplicării pedepsei”). Potrivit dispozițiilor cuprinse în art. 396 alin. 1 ș.u. C. proc. pen., motivarea în cauză este clar eronată, din moment ce soluția condamnării și soluția amânării aplicării pedepsei sunt distincte (reprezintă tipuri diferite de hotărâri prin care se soluționează acțiunea penală).

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 92 G1, 90 G2, 88 G3, 87 G4 (1 contestație)**

Contestatoarea a apreciat că varianta a) (indicată drept incorectă în baremul inițial afișat) este incorectă, pe motiv că „sintagma «este obligatorie» (...) nu este compatibilă cu prevederile Codului de procedură penală în vigoare” (se invocă dispozițiile art. 364 alin. 1 C. proc. pen., care

dispun în teza I că „Judecarea cauzei are loc în prezența inculpatului”, pentru ca doar în teza a II-a să se refere la obligativitatea aducerii acestuia în fața instanței, atunci când se află în stare de deținere).

Comisia de contestații observă că prezența inculpatului la judecată, ca regulă, rezultă atât din dispozițiile art. 364 alin. (1) teza I C.proc.pen. (*Judecarea cauzei are loc în prezența inculpatului*), dar și din dispozițiile art. 364 alin. (2) și (3) C.proc.pen., ce reglementează situațiile de excepție, când judecata se poate desfășura și în lipsa inculpatului. Totuși, deoarece referirea expresă la obligativitatea aducerii inculpatului la judecată este prevăzută doar în teza a II-a a alin. 1 din art. 364 C.proc.pen., nu și în teza I a acestui text, Comisia de contestații a considerat că varianta „În cursul judecării în primă instanță: a) este obligatorie prezența inculpatului, ca regulă” este discutabilă, sub aspectul interpretării sale de către candidați, ca urmare a folosirii sintagmei „este obligatorie”, impunându-se, așadar, admiterea contestației și anularea subiectului în cauză.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se admite !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 94 G1, 87 G2, 98 G3, 92 G4 (1 contestație)**

Contestatoarea a apreciat că varianta c) (indicată drept incorectă în baremul inițial afișat) poate fi apreciată drept corectă alături de varianta b) (indicată drept corectă în baremul inițial afișat), motivând (printre altele) prin trimitere la regula de interpretare „*Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*”.

Comisia de contestații reține că contestatoarea este în eroare cu privire la valoarea de adevăr a variantei c), deoarece probele concludente NU sunt întotdeauna și probe utile soluționării cauzei. Întrebarea retorică din motivarea contestației („*Dacă o probă nu ar fi utilă în vederea soluționării cauzei, care ar mai fi rostul administrării ei?*”) denotă împrejurarea că absolventa nu are reprezentarea momentului când organul judiciar trebuie să admită sau să respingă cererile de probațiune, momentul când se analizează relevanța, utilitatea, concludența probelor: înainte de a se administra acestea! Prin urmare, o probă poate fi respinsă ca nefiind utilă cauzei, chiar dacă este concludentă, câtă vreme în acea cauză au fost administrate suficiente probe care să releve același element de fapt pe care îl propune noua probațiune (respinsă ca inutilă).

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 96 G1, 99 G2, 92 G3, 90 G4 (1 contestație)**

Contestatorul a apreciat că varianta c) (indicată drept corectă în baremul inițial afișat) conține o formulare cu un caracter facultativ (din care ar reieși că „este la aprecierea instanței soluția de încetare a procesului penal, prin utilizarea ... sintagmei «poate»”), în timp ce dispoziția legală incidentă (art. 386 alin. 2 C. proc. pen.) indică o soluție obligatorie; prin urmare, se consideră că varianta ar fi, de fapt, incorectă.

Comisia de contestații observă că din însăși motivarea contestației rezultă că absolventul ia act de posibilitatea ca după schimbarea încadrării juridice într-o infracțiune pentru care legea cere depunerea unei plângeri prealabile, chemată fiind în fața instanței, persoana vătămată să aleagă fie să depună plângerea prealabilă, fie să nu o depună. Prin urmare, reiese cât se poate de clar că opțiunea instanței de judecată (de a dispune o soluție de încetare a procesului penal) este și rămâne o posibilitate dependentă de forma în care se manifestă persoana vătămată referitor la depunerea sau nu a plângerii prealabile. Prin urmare, enunțul este corect, o astfel de schimbare de încadrare juridică (în raport de manifestarea de voință a persoanei vătămate) poate conduce la o soluție de încetare a procesului penal (dacă NU se depune plângere prealabilă) sau poate să nu ducă la o astfel de soluție (dacă se depune plângerea prealabilă). Enunțul nu sugerează niciun moment vreun caracter facultativ al dispoziției de încetare a procesului penal în cazul în care victima nu înțelege a formula plângerea prealabilă.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 97 G1, 100 G2, 99 G3, 97 G4 (1 contestație)**

Contestatorul a apreciat că varianta c) (indicată drept corectă în baremul inițial afișat) nu este singura corectă, apreciind că și varianta de la lit. a) (indicată drept incorectă în baremul inițial afișat) ar avea valoare pozitivă de adevăr. Se motivează prin invocarea dispoziției art. 242 C.proc.pen. și a art. 399 alin. 1 și 4 C.proc. pen., precum și a unei lucrări din doctrină.

Comisia de contestații observă că enunțul variantei pe care contestatorul o propune a fi, de asemenea, corectă, se referă exclusiv la procedura de cameră preliminară, materie în care există prevederi exprese (dincolo de vreun dubiu) în art. 348 C.proc.pen., cu privire la competența judecătorului de cameră preliminară referitor la măsurile preventive. Referirea contestatorului la dispozițiile art. 399 C.proc.pen. este incorectă în condițiile în care acel articol se referă la soluționarea cauzei în primă instanță. Răspunsul discutat de contestator este greșit prin prisma faptului că încheierea menționată NU este executorie - aspect ce rezultă din coroborarea prevederilor art. 205 alin. (3) C.proc.pen. cu art. 550 și 551 C.proc.pen..

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestația se respinge !**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 100 G1, 88 G2, 100 G3, 86 G4 (3 contestații)**

Doi dintre contestatori apreciază că varianta de la lit. b) (indicată drept corectă în baremul inițial afișat) ar fi, de fapt, eronată, sens în care invocă dispozițiile art. 479 C. proc. pen., acțuând că potrivit acestui text legal, în contextul avut în vedere de grilă, „încadrarea juridică trebuie acceptată, nu solicită schimbarea acesteia”. Al treilea contestator apreciază, de asemenea, că varianta de la lit. b) ar fi, de fapt, incorectă, pe motiv că „sintagma «și dacă» desemnând că mai există o altă variantă pe lângă cea recunoașterii în totalitate, fapt imposibil în cadrul procedurii simplificate ca urmare a recunoașterii învinuirii”, cu trimitere la textul art. 374 alin. 4 C. proc. pen.

Comisia de contestații reține că în primele două contestații indicate se confundă condițiile procedurii speciale a acordului de recunoaștere a vinovăției cu acelea ale procedurii simplificate de judecată în caz de recunoaștere a învinuirii. Raportat la prevederile art. 377 alin. (4) C. proc. pen., în procedura recunoașterii învinuirii se poate solicita schimbarea încadrării juridice de către inculpat, în vreme ce art. 479 C.proc.pen. se referă la procedura acordului de recunoaștere de vinovăție, procedură ce implică acceptarea de către inculpat a încadrării juridice.

Referitor la ultima contestație indicată, este de observat că raportat la prevederile art. 377 alin. (4) C. proc. pen., în procedura recunoașterii învinuirii se poate solicita schimbarea încadrării juridice de către inculpat, în vreme ce art. 479 C.proc.pen. se referă la procedura acordului de recunoaștere de vinovăție, procedură ce implică acceptarea de către inculpat a încadrării juridice. Formularea din enunțul variantei de răspuns „și dacă”, coroborată cu conjuncția „însă” are în vedere, evident, ipoteza în care inculpatul ar solicita schimbarea încadrării juridice, nicidecum ipoteza în care nu ar recunoaște integral faptele reținute în sarcina sa, așa cum se susține (eronat) în contestație.

Prin urmare, raportat la cele arătate, **contestațiile se resping !**

*

Analizând contestațiile depuse și motivările invocate în susținerea acestora, Comisia a hotărât următoarele:

- se admit contestațiile formulate la subiectele / întrebările:

- 92 G1, 90 G2, 88 G3, 87 G4.

Pe cale de consecință, subiectul astfel indicat va fi anulat, toți candidații urmând a primi punctajul corespunzător.

- se resping toate celelalte contestații formulate.

Iași,
30.06.2022

COMISIA DE ANALIZĂ ȘI SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Președinte:

(Decan) Conf. univ. dr. Ioana-Maria COSTEA

Membri:

Lect. univ. dr. Mihai DUNEA

Lect. univ. dr. Cristina GAVRILESCU

Asist. univ. dr. Codrin CODREA

